

הודעה לעיתונות

פקס' 02-6521340 http://www.cbs.gov.il info@cbs.gov.il

ירושלים, כג' בכסלו תשס"ח

3 בדצמבר 2007

236/2007

סקירה דמוגרפית בישראל לשנת 2006 – הבהקות

Demographic Situation in Israel -2006

- בסוף שנת 2006 מנתה אוכלוסיית ישראל 7,116,700 נפש: מהם 5,393,400 יהודים (75.8%), 1,413,300 ערבים (19.9%), ועוד כ- 309,900 אחרים (4.4%) – אלה, ברובם עולים ובני משפחותיהם שאינם רשומים כיהודים במרשם התושבים.
- בנוסף שהו בישראל כ- 186,000 עובדים מחו"ל
- האוכלוסייה ב 2006 גרה ביותר משני מיליון משקי בית
- בשנת 2006 נולדו 148,170 תינוקות, נפטרו 38,690 נפש ועלו לישראל 19,269 עולים חדשים

גידול האוכלוסייה בשנת 2006

- בשנת 2006 גדלה אוכלוסיית ישראל בשיעור של 1.8% (כ- 126,000 נפש) מכ- 6,990,700 נפש בסוף 2005 ל- 7,116,700 נפש בסוף 2006.
- מסך הגידול כ- 109,300 נפשות נוספו מגידול טבעי (לידות פחות פטירות) וכ- 16,600 - ממאזן ההגירה הבינלאומית (מספר המהגרים לישראל פחות מספר המהגרים מישראל).
- שיעור גידול האוכלוסייה היהודית היה 1.5% ובקרב האוכלוסייה הערבית 2.6%.
- בולט במיוחד שיעור הגידול בקרב האוכלוסייה המוסלמית (2.9%), זאת למרות שבשנים האחרונות חלה בו ירידה משמעותית (בשנת 2000 שיעור הגידול של האוכלוסייה המוסלמית היה 3.8%).
- שיעור הגידול של כלל האוכלוסייה ב- 2006 דומה לשיעור הגידול בשנים האחרונות ולאלו שהיו בשנות ה-80 - שנים שבהן שיעור העלייה היה מהנמוכים בתולדות המדינה. בשנות ה-90 היה השיעור כ- 3% בממוצע לשנה.

לקבלת הסברים ניתן לפנות אל יחידת המידע בטל' 02-6592666, 050-6235124

התפלגות האוכלוסייה לפי גיל ולפי מין

- האוכלוסייה בישראל צעירה יותר ביחס למדינות מערביות אחרות. הדבר מתבטא באחוז גבוה של ילדים בגיל 0-14 (כ- 28% בישראל לעומת כ- 17% בממוצע במדינות מערביות אחרות) ובאחוז נמוך של האוכלוסייה המבוגרת בגיל 65 ומעלה (כ- 10% בישראל לעומת כ- 15% בממוצע במדינות מערביות אחרות).
- בעשור האחרון חלה עלייה בשיעור הקשישים באוכלוסייה. למשל אחוז בני 75 ומעלה עלה מ- 3.8% בשנות התשעים עד 4.6% בשנת 2006.
- בישראל ישנם 977 גברים לכל 1,000 נשים. עד גיל 35 מספר הגברים גדול יותר ממספר הנשים. בגיל 36 היחס מתהפך ובגיל 75 ומעלה ישנם 673 גברים לכל אלף נשים.

מצב משפחתי (בני 15 ומעלה, נתוני 2005)

- כ- 41.4% מהגברים בגיל 15 ומעלה פנויים (לא נשואים). רובם (כ- 83%) רווקים.
- כ- 44.7% מהנשים בגיל 15 ומעלה פנויות. 60% מהן רווקות.
- בגיל 65 ומעלה כ- 22% מהגברים וכ- 60% מהנשים פנויים. הבדל זה נובע מהבדל בין המינים בתוחלת החיים (הנשים חיות בממוצע יותר מאשר הגברים) ומהבדל בהיקף הנישואין בשנית לאחר גירושין או התאלמנות (שיעורי הנישואין בשנית בקרב גברים גבוהים מאשר בקרב נשים).
- בגיל 20-24 89% מהגברים רווקים לעומת 71% מהנשים.

האוכלוסייה לפי ארץ לידה ומוצא (יהודים ואחרים)

- בשנת 2006 מספרם של ילידי ישראל עלה ליותר מ- 3.8 מיליון נפש. ילידי ישראל מהווים כשני שליש מסך היהודים והאחרים. עם הקמת המדינה ילידי ישראל היוו קצת יותר משליש (35%) מתוך היהודים.
- קבוצת המוצא אירופה-אמריקה מהווה 39% (2.2 מיליון) והם קבוצת המוצא הגדולה ביותר. קבוצה זו גדלה בעקבות גל העלייה הגדול מבריה"מ לשעבר¹ החל מסוף 1989. האוכלוסייה שמוצאה מבריה"מ לשעבר מנתה בסוף 2006 כ- 1,181,000 נפש – כ- 78% נולדו בבריה"מ לשעבר והשאר נולדו בישראל לאב יליד בריה"מ לשעבר.

פיזור גיאוגרפי של האוכלוסייה

- כ- 40% מסך האוכלוסייה וכמחצית מהאוכלוסייה היהודית מתגוררים במרכז הארץ (מחוז המרכז ומחוז תל-אביב).
- כ- 45% מהאוכלוסייה הערבית גרים במחוז הצפון לעומת כ- 11% מהיהודים.

¹ בגלל מגבלות בנתונים כל בריה"מ לשעבר שויכה לאירופה.

- מחוז המרכז, מחוז ירושלים ואזורי יהודה והשומרון גדלו בשנת 2006 ב- 2.5%, 2.2%, 5.8% בהתאמה, שיעור גדול יותר מהממוצע הארצי (1.8%); מחוז תל-אביב, מחוז הצפון ומחוז חיפה גדלו בשיעור נמוך מהממוצע הארצי (1.1%, 1.5%, 0.7% בהתאמה); רק מחוז הדרום גדל בקצב דומה לגידול הארצי.
- הגידול הטבעי (לידות פחות פטירות) הוא מקור הגידול העיקרי בכל המחוזות.
- במחוז המרכז ובאזורי יהודה והשומרון מאזן ההגירה הפנימית (ההפרש בין מספר הנכנסים מישובים אחרים בארץ למספר היוצאים) הוא חיובי. בשאר המחוזות המאזן שלילי.
- במהלך חודש אוגוסט 2005 פונו 8.8 אלף נפש מיישובי חבל עזה וצפון השומרון לשעבר במסגרת חוק יישום תכנית ההתנתקות התשס"ה – 2005. כ-74% מהם שינו כתובתם ליישוב אחר במהלך התקופה מאז הפינוי ועד סוף 2006. במהלך 2006, שינו את כתובתם כ-4,360 נפש. יישובי היעד העיקריים של המפונים במהלך שנת 2006 היו: היישוב ניצן (1,410 נפש), אשקלון (330 נפש), שומריה (280 נפש), עין צורים (264 נפש) ויד בנימין (540 נפש). בסוף 2006 נותרו כ-2.3 אלף נפש מקרב אוכלוסייה זו, אשר טרם שינו כתובתם במרשם האוכלוסין ולפיכך אין מקור מידע מלא ואחיד לגבי המקום שבו הם מתגוררים.

האוכלוסייה ביישובים

- כ-92% מהאוכלוסייה מתגוררים ב-226 יישובים עירוניים המונים 2,000 תושבים ויותר. כרבע מסך האוכלוסייה מתגוררת בחמשת היישובים הגדולים המונים מעל 200 אלף תושבים (ירושלים, תל-אביב-יפו, חיפה, ראשון לציון ואשדוד). כ-44% מסך האוכלוסייה מתגוררים ב-14 יישובים גדולים המונים לפחות 100,000 תושבים.
- כ-8% מהאוכלוסייה התגוררו ב-947 יישובים כפריים (כולל כ-62.4 אלף תושבים הגרים מחוץ ליישובים).

שינויי מען (הגירה פנימית)

- יותר מחצי מיליון תושבים הודיעו בשנת 2006 למשרד הפנים על שינוי מענם. פחות ממחציתם (כ-48%) הודיעו על שינוי מען ליישוב אחר והשאר (כ-52%) הודיעו על שינוי מען בתוך יישוב המגורים שלהם.
- כ-88% מבין אלו ששינו כתובתם ליישוב אחר היו יהודים, כ-5% ערבים וכ-7% אחרים.
- בממוצע בכל המחוזות, כ-40% מהתושבים שעזבו את יישוב המגורים שלהם עברו ליישוב אחר באותו מחוז. ברוב המחוזות אחוז זה גדול מהממוצע הארצי: במחוז המרכז 48%, במחוז הצפון 46%, במחוז חיפה 44%, במחוז הדרום 42%, במחוז תל אביב 41%. במחוז ירושלים ובאזור יהודה והשומרון האחוזים נמוכים יותר: במחוז ירושלים 23%, ובאזור יהודה ושומרון 24%.
- מרבית האוכלוסייה הערבית (67%) שהחליפה יישוב נשארה לגור באותו מחוז בהשוואה לאוכלוסייה הכללית (40%).

צפיפות אוכלוסייה בישראל

- צפיפות האוכלוסייה בישראל (מספר התושבים המתגוררים באזור מסוים ביחס לשטחו בקמ"ר של אותו אזור) ממשיכה לעלות. בשנת 2006 הגיעה ל- 310 נפשות לקילומטר מרובע. בהשוואה לצפיפות של 220 נפש לקמ"ר ב 1990.
- אזור המרכז (מחוז המרכז ומחוז תל-אביב) הוא האזור בעל הצפיפות הגבוהה ביותר – 1,974 נפש לקמ"ר. לעומת זאת, הצפיפות הנמוכה ביותר נרשמה באזורי הפריפריה: 269 נפש לקמ"ר במחוז הצפון ו- 72 נפשות לקמ"ר במחוז הדרום.
- בישראל צפיפות האוכלוסייה גבוהה יחסית לרוב מדינות העולם. לשם השוואה בסלובניה, ששטחה דומה לזה של ישראל, הצפיפות היא 99 נפש לקמ"ר, ובאוסטריה ושווייץ, שאוכלוסיותיהן בגודל דומה לזה של ישראל, הצפיפות היא 99 ו- 179 נפש לקמ"ר בהתאמה (הנתונים הם לשנת 2004). צפיפות אוכלוסייה גדולה מזו שבישראל יש בבלגיה ובהולנד (341, 392 נפש לקמ"ר בהתאמה).

נישואין וגירושין (נתונים לשנת 2005)

- כ- 41 אלף זוגות התחתנו בישראל² בשנת 2005, כ- 76% יהודים, כ- 20% מוסלמים, כ- 1.6% נוצרים וכ- 2% דרוזים.
- כ- 11 אלף זוגות התגרשו בשנת 2005, כ- 89% יהודים, כ- 10% מוסלמים, כ- 0.3% נוצרים וכ- 1% דרוזים.
- אצל כ- 91% מהחתנים וכ- 93% מהכלות, אלו הם הנישואין הראשונים שלהם.
- בשנת 2005, שיעור הנישואין של הגברים היהודים עמד על 16.5 לכל 1,000 גברים בגיל 15 ומעלה ושיעור הנישואין של הנשים היהודיות עמד על 15.5 לכל 1,000 נשים בגיל 15 ומעלה. באותה שנה שיעורים אלו עמדו על 25.4 לגברים מוסלמים ו- 26.1 לנשים מוסלמיות.
- גיל הנישואין החציוני³ של הגברים היהודים שנישאו לראשונה בשנת 2005 עמד על 27.5 ובקרב הגברים המוסלמים 26.1. גיל הנישואין החציוני של הנשים היהודיות שנישאו לראשונה בשנת 2005 עמד על 25.2 ובקרב הנשים המוסלמיות 20.6 שנים.
- שיעור המתגרשים ל- 1,000 נשואים/נשואות בגיל 15-49 בקרב היהודים כמעט כפול מזה שבקרב המוסלמים, הן בקרב הגברים (12.9 ו- 6.6 בהתאמה) והן בקרב הנשים (12.7 ו- 6.5 בהתאמה).

² הנתונים על נישואין כוללים מקרי נישואין אשר נערכו במוסדות הדתיים המורשים לכך בישראל ואינם כוללים מקרי נישואין שנערכו בחו"ל ונרשמו לאחר מכן במרשם התושבים.

³ הגיל החציוני: הגיל שמתחתיו מצויים מחצית הנישואים ומעליו המחצית השנייה.

לידות חי ופרייון

- בשנת 2006 נולדו יותר מ- 148 אלף תינוקות. כ- 71% לנשים יהודיות, 23% לנשים מוסלמיות, 3% לנשים שדתן לא סווגה במרשם התושבים, 2% לנשים דרוזים ו- 1% לנשים נוצריות.
- שיעור הפרייון הכולל (מספר הילדים הממוצע לאישה) בשנת 2006 עלה (ביחס לשנת 2005) בצורה מאד מתונה והגיע ל 2.9.
- שיעור הפרייון של הנשים היהודיות היה 2.8, של הנשים המוסלמיות 4.0, של הנשים הדרוזיות 2.6, של הנשים הנוצריות ערביות 2.2 ושל הנשים שדתן לא סווגה במרשם התושבים 1.6 לידות לאישה.
- גיל האם בלידה הראשונה היה 26.8 שנים.
- כ- 4.4% מהתינוקות שנולדו בשנת 2005 נולדו בלידות מרובות עובריים. רובם תיאומים (כ- 96%).
- לכל 100 תינוקות ממין נקבה נולדו 105.5 תינוקות ממין זכר. יחס זה הינו בטווח הביולוגי הנורמלי.

פניות לוועדות להפסקת היריון

- בשנת 2005 נרשמו כ- 19 אלף פניות של נשים לוועדות להפסקת היריון, מתוכן 98.5% אושרו על ידי הוועדות.
- שיעור הפניות לוועדות להפסקת היריון היה 11.3 ל- 1,000 נשים בגילי הפרייון (15-49). שיעור הפניות הגבוה ביותר נמצא בקרב נוצריות שאינן ערביות (26.6), וכן בקרב נשים ללא סיווג דת (22.1). בקרב המוסלמיות והדרוזיות השיעורים נמוכים (5.7 ו- 6.4 בהתאמה). השיעור בקרב היהודיות היה 11.6.
- 54% מהאישורים להפסקת היריון ניתנו על סמך הסעיף של "היריון מחוץ למסגרת הנישואין". 18% ניתנו על סמך הסעיף "סיכון לבריאות האישה", 16% על סמך הסעיף "סיכון למום גופני או נפשי בעובר" ו- 10% על סמך הסעיף "גיל האישה".

תמותה

- בשנת 2006 נרשמו בישראל 38,690 פטירות, שיעור התמותה הגולמי היה 5.5 לאלף תושבים.
- תוחלת החיים של הגברים בישראל הייתה 78.5 שנים ושל נשים 82.2 שנים. תוחלת החיים של גברים יהודיים הייתה 79.2 ושל גברים ערבים 74.6. בקרב נשים תוחלת החיים של היהודיות הייתה 82.7 שנים ושל הערביות 78.1.
- בהשוואה בינלאומית, שומרים הגברים הישראליים על מיקום גבוה יחסית, עם תוחלת חיים הנמוכה בשנה אחת (מעוגל) מאוסטרליה, יפן, שוודיה ושווייץ הנמצאות במקום הראשון. לגברים בקנדה ובאיטליה תוחלת חיים דומה. הנשים הישראליות מדורגות נמוך יותר, תוחלת החיים שלהן נמוכה ב- 4 שנים מהמובילה – יפן. לנשים ביוון, אוסטרליה, פינלנד, גרמניה, נורווגיה, ניו-זילנד ובלגיה, תוחלת חיים דומה.

תמותת תינוקות

- בשנת 2006, נפטרו 584 תינוקות לפני יום הולדתם הראשון. שיעור תמותת התינוקות ל-1,000 לידות חי היה 3.9 : 2.9 בקרב יהודים ו-7.2 בקרב ערבים.
- בראשית שנות התשעים היה שיעור תמותת התינוקות 8.8 ל-1,000 לידות חי.
- בהשוואה בינלאומית של שיעורי תמותת תינוקות לשנת 2005, ממוקמת ישראל בערך באמצע טבלת המדינות המתועשות, עם שיעור הדומה לזה שבשוויץ, דנמרק, אוסטרליה ואיטליה, אך גבוה פי 1.7-1.9 מהשיעורים במדינות עם שיעורי תמותת תינוקות הנמוכים ביותר – איסלנד, שוודיה ולוקסמבורג.

עלייה לישראל

- בשנת 2006 הגיעו לישראל 19,264 עולים חדשים. מתוכם כ-2.4 אלף היו עולים שהגיעו לישראל כתיירים ושינו את מעמדם בזמן שהותם בישראל. בנוסף הגיעו לישראל כ-3 אלפים אזרחים עולים⁴.
- כ-40% מהעולים נולדו בבריה"מ לשעבר; כ-19% באתיופיה; כ-9% בצרפת; כ-9% בארצות הברית; פחות מ-3% בממלכה המאוחדת.
- הגיל החציוני של העולים 27.5 שנים. הגיל החציוני של העולים מאתיופיה הוא 16 שנים והגיל החציוני של העולים מבריה"מ לשעבר הוא כ-32 שנים.
- כ-23% מהעולים השתקעו במחוז הדרום; כ-19% השתקעו במחוז המרכז; כ-18% השתקעו במחוז ירושלים; כ-15% השתקעו במחוז הצפון; כ-9% השתקעו במחוז חיפה; כ-4% השתקעו באזור יהודה והשומרון.

שהייה ממושכת של ישראלים בחו"ל (ירידה מהארץ) – שנת 2005

- בשנת 2005 יצאו לחו"ל לתקופה ממושכת⁵ כ-21.5 אלף תושבים ישראלים כ-95% יהודים ואחרים (73% יהודים) וכ-5% ערבים.
- מתוך יהודים ואחרים: 42% מאלו שיצאו הם ילידי ישראל והשאר (58%) הם ילידי חו"ל. מתוך ילידי חו"ל כ-78% עלו לישראל משנת 1990 ואילך.
- בשנת 2005 חזרו לישראל לאחר שהייה ממושכת בחו"ל כ-10.5 אלף תושבים ישראלים. כ-84% יהודים; כ-7% ערבים; כ-9% אחרים.
- מתוך היהודים והאחרים: 55% הם ילידי ישראל והשאר (45%) ילידי חו"ל. מתוך ילידי חו"ל כ-63% עלו לישראל משנת 1990 ואילך.
- מאזן ההגירה של תושבי ישראל (לא כולל עולים) בשנת 2005 הוא שלילי ועומד על כ-11.5 אלף תושבים. שיעור של 1.6 לאלף תושבים, שהוא השיעור הנמוך ביותר מאז 1983.

⁴ אזרח עולה: מי שנולד לאזרחי ישראלי בעת שהותו בחו"ל, ונכנס לישראל בכוונה להשתקע.
⁵ אנשים שיצאו לחו"ל בשנת 2005 ושהו בחו"ל ברצף לפחות במשך שנה שלמה (365 ימים).

הגירת עבודה לישראל

- בשנת 2006 נכנסו לישראל כ- 33 אלף אזרחים זרים מחו"ל עם אשרת עבודה⁶ בישראל. באותה תקופה נרשמו כ- 24 אלף בעלי אשרת עבודה שיצאו מישראל. בכך מגיע מספר העובדים הזרים עם אשרת עבודה אשר נמצאו בישראל בסוף 2006 לכ- 102 אלף עובדים.
- כשלושה רבעים מהעובדים הזרים ששהו בישראל בסוף 2006 עם אשרת עבודה באו ממדינות ביבשת אסיה (בעיקר מתאילנד, הפיליפינים וסין) וכיותר מחמישית מהעובדים הזרים עם אשרת עבודה הגיעו ממדינות אירופיות (בעיקר רומניה ומדינות בריה"מ לשעבר).
- בנוסף בסוף 2006 נמצאו כ- 84 אלף אזרחים זרים אשר נכנסו לישראל באשרת תייר ושהו בה מעבר לתוקף האשרה. מספר זה הוא אומדן עליון למספר העובדים הזרים ה"בלתי חוקיים" – מספר מסוים מהתיירים שנשארו בישראל מעבר לתוקף האשרה הגישו בקשה לתושבות במשרד הפנים (רובם הגדול הגיעו ממדינות מברית המועצות לשעבר).

משקי בית⁷

- מספר משקי הבית ב- 2006 חצה את קו שני המיליון (2,007,300). כ- 84% ממשקי הבית הם יהודיים; כ- 14% ערביים; וכ- 2% הם משקי בית של אחרים.
- גודל משק הבית הממוצע עמד על 3.3 נפשות למשק בית. גודל משק הבית היהודי הממוצע הוא 3.1 לעומת 4.9 נפשות למשק בית בקרב הערבים.
- כ- 80.5% ממשקי הבית הם משקי בית משפחתיים. מתוכם כ- 94% כוללים משפחה אחת בלבד; כ- 4% משפחה אחת עם אחרים שאינם חלק מהמשפחה; כ- 2% ממשקי הבית כוללים לפחות שתי משפחות.
- כ- 19.5% ממשקי הבית הם משקי בית לא משפחתיים. מרביתם (כ- 91%) הם של אנשים הגרים בגפם.

משפחות⁸

- בשנת 2006 חיו בישראל 1,659.5 אלף משפחות. מרביתן (כ- 91%) גרו לבד, ללא אנשים נוספים או משפחה נוספת במשק הבית.
- כ- 81% מהמשפחות יהודיות; כ- 16% ערביות והשאר משפחות של אחרים.
- כ- 23% מהמשפחות הם משפחה של זוג ללא ילדים. משפחות מסוג זה נפוצות יותר בקרב היהודים (25.5%) מאשר הערבים (9.2%).
- משפחה של זוג עם ילדים הוא סוג המשפחה הנפוץ ביותר (כ- 64%). סוג משפחה זה נפוץ יותר בקרב הערבים (80.4%) מאשר בקרב היהודים (61.2%). אצל כ- 80% מהמשפחות של זוג עם ילדים, הילד הצעיר עד גיל 17. בקרב יהודים כ- 77% ובקרב ערבים כ- 87%.

⁶ כולל זרים שנרשמו כבעלי אשרת עבודה בגבול וכן זרים שקיבלו אשרת עבודה זמן קצר לאחר הגעתם לישראל, בלשכות המחוזיות של משרד הפנים.

⁷ משק בית מוגדר כאדם אחד או כקבוצת אנשים הגרים רוב ימות השבוע באותה דירה ויש להם תקציב הוצאות משותף למזון.

⁸ משפחה (משפחה גרעינית) מוגדרת כתא חברתי ובו שני אנשים או יותר הגרים באותו משק בית, ובד"כ קשורים זה לזה כבני זוג או כהורים וילדים.

- כ- 12% מהמשפחות הן משפחות חד הוריות. כ- 13% מהמשפחות היהודיות וכ- 10% מהמשפחות הערביות. בכמחצית מהמשפחות החד הוריות גיל הילד הצעיר במשפחה היה עד 17 שנים. בקרב יהודים כ- 49% ובקרב ערבים כ- 43%.
- בכ- 91% מהמשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17, ההורה הוא אישה.
- בכמחצית מהמשפחות החד הוריות עם ילדים עד גיל 17, ההורה גרוש/ה.